

Hilleviks Brunn

Text Tord Bodin

I detta nummer av Hillebygden har en hel del utrymme ägnats åt Hillevik.

Därför faller det sig naturligt att återge en artikel som skrevs i mitten på 1950-talet när då den 85-åriga fru Anna Maria Ekström från Oppala berättar om sitt liv och när hon redan i ungdomen drabbades av sjukdom och sökte hjälp vid Hilleviks brunn. Hon brukar sitta och se på sina blommor i fönstret. Ibland hämtar hon ett fotoalbum ur byrålådan och slår sig ner och bläddrar i detta. Där förvarar hon en hel samling foton av det, som stått henne närmast i livet, där finns kort av släktingar i Oppala och barn i Amerika. Bilderna passerar revy, får liv och låter minnena och fantasin skena iväg. Hon är född i Oppala berättar hon men redan som 16-åring gav hon sig av hemifrån för att tjäna.

Jag blev piga och kom först till Ol-Ols i Björke. Men pigorna på den tiden stannade i regel inte så länge hos samma bonde, berättar hon. Ganska snart flyttade också fru Ekström, eller Fröken Lund som hon hette som flicka, över till en annan björkegård, nämligen Jon-Ols, där hon blev kvar så länge som tre år, innan hon flyttade till Lars Johanssons i Björke.

Några år vistades jag också hos min bror Gustav Lund, som hade ett arrendeställe i Oppala. Pigplatserna på den tiden skall jag säga var inte så värst bra avlönade. Själv hade jag 30 kronor om året i lön, men så tillkom något, som kallades "städsel" d.v.s man fick betalt för löftet att stanna under det kommande året. Ett sådant tillägg brukade hålla sig på 15 kronor. Skulle man alltså stanna också följande år hos samma bonde, fick man kvittera ut hela 45 kronor när årslönen betalades. Till detta brukade dessutom höra att man erhöll de kläder man använde i arbetet. Var arbetsgivaren riktigt generös, kunde det t.o.m hända att man fick lite ull med sig hem till att spinna garn av själv.

Övergivna kryckor vid Hilleviksbrunnen

Redan i unga år råkade jag ut för reumatisk värk. På den tiden var det allmän folkvandring till hälsobrunnen i Hillevik för sådana som led av någon åkomma.

Ryktet om vattnets undergörande verkan vid källan spred sig över hela vårt land.

Fru Ekström sällade sig också till skaran, som sökte bot för sina sjukdomar, och hon gav sig en dag iväg till kurorten i fråga. I brunnshuset fanns otaliga bevis för att människor verkligen blivit hjälpta berättar hon, där förvarades nämligen en hel uppsättning kryckor av de mest skiftande slag, kryckor som inte längre behövt vara ett stöd för den sjuke, som själv kunnat lämna källan fullt frisk.

För fru Ekströms del hjälpte behandlingen kanske till en del, men den reumatiska värken har aldrig släppt sitt grepp riktigt, berättar hon.

Märken och spår från den källa hon beskriver finns fortfarande kvar på höger sida om den gamla vägen innan man når Hilleviks bruk.

Fru Ekström kom att bo i Åbyggeby en stor del av livet dr hon också fostrat tre barn.

Sin 85-årsdag som denna berättelse är hämtad ifrån firade hon på ålderdomshemmet i Hille.

[Hillebygden, Nr. 1, 2004]